

Διαγώνισμα στην έκθεση

Κείμενο: Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

[...] Η σύγχρονη δημοκρατία δε θα έχει **προσεγγίσει** την ολοκλήρωσή της, αν ταυτόχρονα δεν εξασφαλίσει όχι μόνο το δικαίωμα να είμαστε, αλλά και το δικαίωμα να πετύχουμε. Τούτο σημαίνει πως ένα από τα σοβαρότερα έργα της είναι η ισότητα. Μειοψηφίες ισχύος που θα ματαίωναν την αρχή της ισότητας ή θα τη μετατρέπανε σε τυπική ισότητα μπροστά στο νόμο είναι απαράδεκτες. Χρειάζεται κατά συνέπεια η **εξάλειψη** των μονοπωλίων, των κάθε λογής προνομίων, των κλειστών καστών, των εξαιρέσεων υπέρ του ξένου σε σχέση με το ελληνικό κεφάλαιο και προπαντός η κατάργηση οποιουδήποτε προνομίου πληροφόρησης. Οι πηγές πληροφόρησης πρέπει να είναι ανεξάρτητες και δημοκρατικά οργανωμένες, να υπάρχει η ελεύθερη προσπέλαση σ' αυτές και ταυτόχρονα η ελευθερία της διάδοσης των πληροφοριών. Δεν αρκεί η ελευθερία τη γνώμης, χρειάζεται και η ελευθερία του σχηματισμού της γνώμης. Στην εξάλειψη των ανισοτήτων αυτών ουσιαστικό ρόλο θα παίξει ο εκδημοκρατισμός της παιδείας και η **μεταρρύθμιση** του εκπαιδευτικού συστήματος, έτσι ώστε η απόλαυση της ανώτατης παιδείας να είναι δυνατή για όλες τις τάξεις και η παιδεία να μην τείνει να αποβεί ανισοποιητική δύναμη στο σύγχρονο σύστημα.

Είναι επίσης ανάγκη προς την ίδια κατεύθυνση να εξασφαλισθεί η απόλαυση των συλλογικών και των ελεύθερων αγαθών για όλους τους πολίτες, γιατί σήμερα η απόλαυση αυτή γίνεται προνόμιο των ολίγων, και έτσι κοντά στην κοινωνική ανισότητα προστίθεται και η ανισότητα μπροστά στη φύση. Στη σύγχρονη δημοκρατία δεν αρκεί η προστασία του πολίτη έναντι της παντοδυναμίας του κράτους και δεν είναι πάντοτε ορθή η προστασία της παντοδυναμίας του πολίτη. Οι ατομικές και πολιτικές ελευθερίες δεν πρέπει να είναι πια δικαίωμα ή καθήκον του πολίτη, πρέπει να είναι κυρίως λειτουργία της πολιτείας. Νέα κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα χρειάζεται να προστεθούν και υπέρ των ατόμων και υπέρ των ομάδων. Με τον τρόπο αυτό ενεργοποιείται η δημοκρατία, διευρύνεται και καθίσταται προσφορότερη στην αποδοχή κοινωνικοοικονομικών μεταβολών, χρήσιμων για την άρση των κοινωνικοοικονομικών αντιφάσεων. Έτσι θα επέλθει βαθμιαία η εναρμόνιση της ουσιαστικοποιούμενης δημοκρατίας προς τις νέες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.

Για την πλήρη ολοκλήρωση της δημοκρατίας χρειάζεται να εξασφαλισθούν οι οικονομικοί όροι που θα επιτρέπουν την πλήρη, αδέσμευτη και διαρκή άσκηση των δικαιωμάτων του πολίτη. Η δημοκρατία πρέπει να οδηγήσει στην ανθρώπινη απελευθέρωση. Και η απελευθέρωση αυτή θα πραγματοποιηθεί με το βαθμιαίο κοινωνικοοικονομικό μετασχηματισμό που θα θέτει το αποτέλεσμα των μέσων παραγωγής στη διάθεση του συνόλου και ταυτόχρονα θα μεγιστοποιεί το οικονομικό αυτό αποτέλεσμα.

Προς την ίδια κατεύθυνση το οικονομικό σύστημα, που θα διαμορφωθεί, θα μετατρέψει τη μονοδιάστατη σε πολυδιάστατη ανάπτυξη, θ' αντικαταστήσει το αίτημα της μεγιστοποίησης του εισοδήματος με το αίτημα της μεγιστοποίησης της εθνικής ευτυχίας, και τον αγώνα της επιβίωσης σε αγώνα για ποιότητα ζωής.

Η ολοκλήρωση της δημοκρατίας θα επιτευχθεί, όταν ο εξανθρωπισμός της ζωής μας αποτελέσει πρωταρχικό πολιτικό αίτημα, όταν θεσπισθεί η αντίστοιχη ιεραρχία αξιών, όταν το πνεύμα της άμιλλας αποκλείσει το στενό πνεύμα του ανταγωνισμού, όταν η συλλογική ωφέλεια προηγηθεί ή ταυτισθεί με την ατομική, όταν η ανθρώπινη ανάγκη αποφασίζει για την ικανοποίησή της.

Έργο δύσκολο αλλά θεμελιώδες. Αντικειμενικός σκοπός όλων μας πρέπει να είναι η ταύτιση του ιδανικού περιεχομένου της δημοκρατίας προς τις συγκεκριμένες μορφές της εφαρμογής της.

Θέματα

- A. Να γράψεις την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις. (μον. 25)
- B1. Να χαρακτηρίσεις τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες σύμφωνα με το κείμενο:
- A) Για τη σημερινή δημοκρατία βασικό ζητούμενο αποτελεί η προστασία της παντοδυναμίας του πολίτη.
 - B) Η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση είναι προϋπόθεση της δημοκρατίας.
 - Γ) Η θέσπιση νέων κοινωνικών και ατομικών δικαιωμάτων θα οδηγήσει στην ενεργοποίηση της δημοκρατίας.
 - Δ) Η ατομική ελευθερία πρέπει να προηγείται της συλλογικής, ώστε να επιτευχθεί η ολοκλήρωση της δημοκρατίας.
 - E) Το οικονομικό σύστημα οφείλει να στοχεύει μόνο στη μεγιστοποίηση του εισοδήματος.
- (μον. 10)
- B2. Ποια η συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο συγγραφέας στην πρώτη παράγραφο; Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου. (μον. 05)
- B3. Ποιον ή ποιους τρόπους ανάπτυξης χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο; Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου. (μον. 05)
- B4. «Και η απελευθέρωση αυτή θα πραγματοποιηθεί με το βαθμιαίο κοινωνικοοικονομικό μετασχηματισμό που θα θέτει το αποτέλεσμα των μέσων παραγωγής στη διάθεση του συνόλου».
Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική – παθητική) στην παραπάνω περίοδο και να την τρέψετε στο αντίθετο είδος. (μον. 05)
- B5. *προσεγγίσει, εξάλειψη, γνώμης, μεταρρύθμιση, άμιλλας*: Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις. (μον. 05)
- B6. *αποδοχή, παραγωγής, μεγιστοποιεί, θεσπισθεί, ωφέλεια*: Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις. (μον. 05)
- Γ. Να συντάξεις ένα άρθρο 500 -550 λέξεων, που προορίζεται για δημοσίευση σε πολιτική εφημερίδα, στο οποίο θα εκθέσεις τις απόψεις σου για τα προτερήματα που πρέπει να έχει ο καλός πολίτης αλλά και ο καλός ηγέτης, ώστε να μπορεί μία σύγχρονη δημοκρατία να

προσφέρει στο σύνολο τις καλύτερες δυνατότητες ευτυχίας.

(μον. 40)

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΣΑΡΟΛΑ